

Úvodní slovo: Kačka z Rady

Kateřina Pešková

Vážení členové Komory, první měsíc roku s třináctkou na konci je za námi. Doufám, že jste ho prožili dobře a že jste věrní všem svým předsevzetím, které jste si do tohoto roku dali. A pokud ne, snad si své hříchy užíváte! (Já jsem zase kouřit nepřestala a je to furt stejně dobrý! :-)

Ale vážně. Přestože to vypadá, že jde jenom o změnu v čísle, které píšeme na konci dat na smlouvách, fakturách a dopisech (a mnozí z nás ještě dlouho budeme užívat číslo roku minulého), bude tento rok rokem přelomovým. Dle mayského kalendáře jsme prošli transformační změnou vedoucí k lepším zítřkům, a tak naše životy budou ještě báječnějšími, než byly. (A určitě jsou!) Další změnou, která nás čeká tentokrát v tomto roce, je transformace naší organizace. Dle zákona musíme do dalšího kalendářního roku naši organizaci změnit, lépe řečeno ujasnit si, jakou organizací chceme být. Zdali spolkem, který sdružuje lidi stejného názoru, nebo obecně prospěšnou společností, tedy místem poskytujícím nejruznější služby... nebo obojím. Nebudu tedy psát úvodník, ale agitační sloupek! Mysleme na to, čím bude naše organizace nejen za rok, ale i za dva, tři roky, za dvacet let! Usilujme o to, jak má naše profese vypadat, a aktivně se na tom podílejme! Anebo se alespoň zamysleme, co vlastně chceme...

Přeji Vám krásný den, krásný měsíc i rok a těším se na viděnou!

Za Radu

Kačka

Zlatý Bullík

Radka Faltínová

Zlatého bullíka za dobrovolnickou činnost v měsíci únoru uděluje Rada Komory Pavlíně Kubizňákové. Pavlína již mnoho měsíců vyhodnocuje dotazníky ze seminářů a kurzů. Výsledky – hodnocení – se posílají lektorům, aby měli zpětnou vazbu a vzdělávání tlumočnicků v Komoře se tak dále zkvalitňovalo. Pavlína dostává od koordinátorky vzdělávání Dany Tučkové dotazníky po každém vzdělávacím kurzu. Dana k tomu dodává: „Je to práce dobrovolná, posílám Pavlíně dotazníky vždy s dovětkem, aby to poslala v klidu, až bude mít čas – ale ona je hrozně rychlá a vždy to pošle kvalitně a rychle nazpět.“ Možná se to zdá jako dílčí věc, ale Komoře to ušetří obrovskou spoustu práce, kterou by jinak museli vykonávat zaměstnanci či radní. Pro Komoru je čest mít ve svých řadách členy, kteří se jakkoli podílejí na chodu organizace. Budeme rádi, když Vás bude více! :-) Kdokoli má zájem o dobrovolnickou činnost v Komoře, je vítán – pište, něco Vám jistě najdeme :-).

Tříkrálový večírek

Radka Faltínová

Jak jste si mohli přečíst v minulém Bulletinu, v prosinci jsme slavili s Komorou mile komorně v našich nových prostorách. Ovšem, a to byl triumf letošní večírkové sezóny, letos Komora měla oslavy dvě! 7. ledna byl další komůrkový večírek, a tentokrát ne komorní, ale dvojkomorový :-D. Dvě komory – Komora soudních tlumočnicků ČR a naše Komora – slavily sedmileté výročí spolupráce. Akce proběhla v nádherných prostorách Clam-Gallasova paláce. Večerem provázela členka naší Komory i KST (v KST nyní dokonce v představenstvu) Naďa Dingová. S koledami ve znakovém jazyce pak vystoupila kromě Nadi ještě Majka Basovníková

a Veronika Chladová. Dalším programem byla přednáška o vínech, o historii Clam-Gallasova paláce a vrcholem večera pak bylo slavnostní rozkrojení krásného dortu, který pro nás vyrobili studenti oboru cukrář v Hradci Králové. Jak můžete vidět na fotografiích, krásně oblečení tlumočníci decentně klouzali po nablýskaném parketu, upíjeli lahodné víno, ochutnávali netradiční jednohubky a úžasný dort s marcipánovou dekorací a dobře se bavili. Už se těšíme na další akci, na které budeme moc posílit spolupráci s Komorou soudních tlumočnicků.

Níže uvedené fotografie byly pořízené v prostorách Clam-Gallasova paláce

Pozvánka na kurz uměleckého tlumočení

**Česká komora tlumočnicků znakového jazyka
pořádá**

**Intenzivní čtrnáctidenní kurz uměleckého
tlumočení**

Kdy?

23. 6. – 30. 6. 2013 (první týden)

a 25. 8. – 1. 9. 2013 (druhý týden)

Pro koho?

Pro 8 zájemců z řad slyšících i Neslyšících
v ČR.

Cena?

Kurz je ZDARMA!

Pokud chcete vědět víc, podívejte se na
stránky [Komory](http://www.komory.cz).

Partneři projektu:

Bowling s Komorou 15. 2. 2013!

Zveme všechny členy a přátele Komory na únorový přátelský turnaj v bowlingu.

Místo konání: Absolutní bowling v Holešovicích

Těšíme se na Vás!

Pokud nebudete chtít hrát, nic se neděje – budeme rádi, když se přijdete jen pobavit :-)
Zájemci o hru, hlase se prosím do **6. 2.** na email dana.tuckova@cktzj.com.

Komora a kultura

*Veronika Chladová,
Kateřina Červinková Houšková*

Ohlédnutí za lednem

První výstavou tlumočenou v roce 2013 pro neslyšící byla výstava obrazů slavného českého malíře první poloviny 20. století Františka Kupky. Tlumočená výstava s názvem Cesta k Amorfě, kterou sjednala Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, se konala ve středu 16. ledna 2013 v Národní galerii v Salmovském paláci u Pražského hradu. Na výstavě byla k vidění díla, která Kupka vystavoval na pařížských salonech do roku 1913. Tato díla považoval Kupka za hotová, definitivní a vystavitelná.

Na prohlídku Kupkových obrazů dorazilo devět neslyšících a podařilo se pro ně vyjednat vstup zdarma. Velmi zajímavý výklad

sympatické průvodkyně tlumočily Naďa Dingová a Jana Servusová. Na výstavě bylo možné prohlédnout si velmi cenné Kupkovy obrazy, včetně nejznámějšího Kupkova obrazu s názvem Dvoubarevná fuga. Tento obraz je zajímavý tím, že se stal inspirací nové olympijské kolekce pro letní hry v Londýně.

Tlumočená výstava se opravdu vydařila a neslyšící účastníci se vyjádřili, že se budou opět těšit na další tlumočenou výstavu.

Neslyšící s průvodkyněmi a tlumočnicemi a v pozadí Kupkův obraz Dvoubarevná fuga

V lednu jsme také mysleli na neslyšící divadelní nadšence – jak na dospělé, tak i na děti. V divadle Kampa se konalo tlumočené představení Škola Malého stromu a nejen pro malé neslyšící diváky bylo připraveno tlumočené divadelní představení Kašpárek v pekle v divadle Říše loutek.

Výhled do února

Divadlo

V únoru jsou pro neslyšící připravena dvě divadelní tlumočená představení a opět jsou spravedlivě rozdělena mezi obě věkové kategorie.

Nejen pro neslyšící děti, ale i pro dospělé, co se chtějí vrátit do dětských let, je v sobotu 2. února 2013 od 16 hodin připraveno

divadelní loutkové představení *O nezbedných kůzlátkách* v divadle Říše loutek.

Ty, kdo ještě nezhlédli oblíbené tlumočené představení Škola malého stromu, vyzýváme, ať neváhají a do diáře si zapíší nedělní datum 24. února 2013, kdy se od 17 hodin v divadle Lávka koná jeho další repríza.

Konference

Masarykova univerzita pořádá v Brně od 11. do 15. února 2013 třetí ročník konference ULD (Universal Learning Design). Konference bude rozdělena do čtyř tematických sekcí, které budou probíhat paralelně ve dvou přednáškových sálech. Součástí konference je dne 14. února 2013 od 19 hodin gala večer, na kterém zazní operní písně a šansony. Tlumočení hudební části galavečera zajišťuje právě Komora. Přijďte se podívat!

Více informací o konferenci [zde](#).

UNIVERSAL
LEARNING
DESIGN

Rozhovor

25. února 2013 si můžete na *internetovém rádiu Applaus* poslechnout v *živém vysílání rozhovor s tlumočnicí Nadou Dingovou o uměleckém tlumočení*. Hodinové živé [vysílání](#) proběhne od 20 hodin.

Komora a vzdělávání tlumočnicků

Dana Tučková

CVP – ohlédnutí za lednem

Na začátku ledna se uskutečnilo setkání se zájemci o tlumočnické vzdělání. Zájemcům jsme zodpověděli všechny dotazy a představili jim modely studia CVP. Schůzka proběhla osobním setkáním, ale jedna účastnice se s námi spojila pomocí Skypu.

V lednu proběhl e-learningový kurz o produkci a percepci textů z hlediska procesu tlumočení doc. Nebeské. Dále se uskutečnily semináře 12. a 13. ledna, na nichž se účastníci druhého běhu ročního kurzu *Základní kurz pro tlumočnický znakového jazyka* dozvěděli o situacích, do kterých se tlumočnick dostává, a o tom, jaké mají neslyšící představy o tlumočnických službách. Skupinka studentů se bude na seminářích potkávat celý rok.

O stejném víkendu (v sobotu 12. ledna) proběhly *zkoušky studentů ročního kurzu základů tlumočení*.

Nově také běží od 14. ledna semestrální kurz praktických tlumočnických cvičení.

Leden byl ve znamení schůzek a různých setkání – 28. ledna se v Komoře sešli supervizoři a ve stejném týdnu i noví dobrovolníci. Čtyři nové dobrovolnice budete potkávat na seminářích v průběhu celého roku.

V lednu do CVP nastoupili 2 noví frekventanti.

CVP – co je připraveno na únor

Vzdělávací aktivity CVP si můžete prohlédnout níže. Dále bych Vás chtěla pozvat na kurz v rozsahu 24 hodin, který je určen především pro další vzdělávání pracovníků v sociálních službách. Pokud víte o někom, komu by se mohl hodit, pošlete mu informaci o tomto kurzu – uzávěrka přihlášek je 6. února.

Chtěla bych upozornit frekventanty CVP na pohovory k praxi. Jsou povinné nejpozději rok před koncem studia. Termíny pohovorů budou letos v březnu, červnu a říjnu. Prosim, napište mi e-mail do 20. února, kdy byste se jich chtěli účastnit – termín doladíme s Vámi a s komisí.

Poslední informace nesouvisejí se vzděláváním, ale s odpočinkem, kterému bychom se během vzdělávání měli také věnovat!;) Komora připravuje na únor setkání pro členy, stu-

denty CVP, dobrovolníky a všechny ostatní na Bowlingu s Komorou! Termín bude upřesněn a cena se bude odvíjet od počtu přihlášených osob.

Budeme se těšit na Vaše přihlášky na semináře a také na přihlášky na bowling:-)

2. 2. 2013 | 9.00 – 16.00 | Seminář
Prostředky intrakulturní komunikace neslyšících

Lektor: Bc. Martin Kulda
Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

3. 2. 2013 | 9.00 – 16.00 | Seminář
Slovosled v českém znakovém jazyce

Lektor: Bc. Martin Kulda
Vladimír Šimon
Cena: 950 Kč | Kreditů: 10

6. – 13. 2. 2013 | E-learningový kurz
Neslyšící jako kulturní a jazyková menšina

Autor: Bc. Josefina Kalousová
Cena: 375 Kč | Kreditů: 5

9. – 10. 2. 2013 | 9.00 – 16.00 | Kurz
IVK tlumočení ve finanční oblasti

Lektoři: Mgr. Kateřina Červinková Houšková
Barbora Herzánová,
Alan Ptáček
Cena: 1 900 Kč | Kreditů: 20

16. – 17. 2. 2013 | 9.00 – 16.00 | Seminář
Sociálně právní minimum pro tlumočníky pro neslyšící

Lektor: Martina Macurová, DiS.
Cena: 1 700 Kč | Kreditů: 15

20. – 27. 2. 2013 | E-learningový kurz
Principy vytváření glosáře a funkčního terminologického slovníku tlumočnicka

Autor: Mgr. Jana Servusová
Cena: 375 Kč | Kreditů: 5

23. – 24. 2. 2013 | 9.00 – 16.00 | Kurz
*IVK technik simultánního, konsektivního
tlumočení a překladu*

Lektoři: Mgr. Naďa Dingová
Cena: 1 900 Kč | Kreditů: 20

Komora a zprávy z ASNEP

Kateřina Pešková

Lednové jednání ASNEP

Ve středu 16. ledna proběhlo mimořádné zasedání ASNEP. Mimořádné nebylo jenom termínem, ale i náplní. Cílem setkání bylo rozhodnout, jakým subjektem se ASNEP stane. Nakonec se rozhodlo, že organizace budeme mít dvě – jednou bude ASNEP-spolek, který bude fungovat na stejném principu jako doposud, druhou organizací ASNEP – obecně prospěšná společnost, díky čemuž bude, mimo jiné, i nadále poskytovatelem sociálních služeb. V příštích měsících nás tedy čeká řada jednání nejen o konkrétních lidech, kteří by v organizacích měli být, ale i o tom, jak zajistit dostatečnou provázanost mezi oběma organizacemi. Pokud by měl někdo z Vás zájem jakkoliv se na chodu procesu transformace ASNEPu, chodu organizací atd. za Komoru podílet, budeme velice rádi!!!

Komora a zahraničí

Barbora Pejšmanová

Tlumočení do znakových jazyků napříč Evropou

Tak zní název čerstvě vydané publikace, jejíž autorkou je Maya de Wit. 10 % výtěžku z prodeje každého kusu půjde na podporu EFSLI. Již nyní můžete publikaci zakoupit na Amazonu jako e-book nebo paperback.

Jakékoliv dotazy můžete směřovat přímo na Mayu na adrese: maya@to1kngt.nl.

Guidelines pro tlumočníky ve vzdělávání

Dokument určený tlumočnickům působícím ve vzdělávací oblasti, který před časem vytvořilo EFSLI, byl nyní srbskou tlumočnickou organizací ATSZJ přeložen do srbštiny. Tato verze je nyní k dispozici na [webové stránce](#). EFSLI nyní nabízí prostor na svých webových stránkách i dalším členským organizacím, které by zde rády zveřejnily překlady do svých národních jazyků.

EFSLI: Hledají se tlumočníci

Již za několik dní – konkrétně od 27. až 28. února 2013 proběhne v Dublinu pracovní seminář tlumočnicků-lektorů. Nyní se na tuto akci hledají tlumočníci, kteří tlumočí mezi mezinárodním znakovým systémem a angličtinou. Materiály budou samozřejmě k dispozici předem. Odměna za 1,5 dne tlumočení činí 900 Euro, náklady na dopravu a ubytování jsou hrazeny. Zájemci mohou posílat svá resumé/životopisy do 21. února 2013 na adresu president@efsli.org. Více informací o požadavcích [zde](#).

EFSLI: zimní Newsletter

V zimním čísle Newsletteru se z velké části vzpomíná na největší událost loňského roku – 20. konferenci EFSLI ve Vídni. Marinella Salami ve svém příspěvku s názvem Pohled zpět s jistou dávkou nostalgie rekapituluje minulost EFSLI, popisuje cíle, které se stále příliš nezměnily, ale stále zůstávají důležité. Maya, Stephané a Elke vzpomínají na události a aktivity EFSLI realizované v minulých letech a zároveň uvažují nad příležitostmi,

keré se naskýtají do budoucna. Nalezneme tu i zajímavý článek s názvem Moc, privilegia, zodpovědnost od Tima Curryho. Volně navazuje na téma konference ve Vídni. Ať už jsme tlumočníci, učitelé, mentoři, donátoři apod., jako profesionálové musíme být stále obezřetní, neboť každá interakce vyžaduje zodpovědnost. Toto vydání je zároveň pěkně barevné díky množství obrázků, které si tu můžete prohlédnout.

Znaky pro vědu

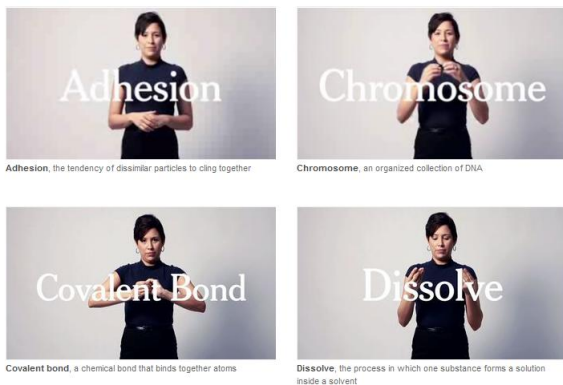
Jistě jste mnohokrát během své tlumočnické praxe tápali, když jste hledali vhodný znak pro vyjádření určitého odborného termínu. Nejste však jediní, kdo tento problém řeší. V americké online verzi The New York Times byl otištěn zajímavý článek s názvem Signing Science. O některé postřehy z článku bych se s Vámi zde ráda podělila.

Představte si, že byste se měli zabývat biologií, aniž byste ve své slovní zásobě měli uložené slovíčko „organismus“ nebo aniž byste v rámci botaniky někdy použili termín „fotosyntéza“. Tato zvláštní hra s „vědeckými hesly“ je pro Neslyšící běžnou realitou. Odborné termíny bez ekvivalentního vyjádření ve znakovém jazyce častokrát nevypovídají nic o svém konkrétním významu a jsou velmi složité na „vyspelování“ prstovou abecedou. Neslyšící studenti, tlumočníci či učitelé pak v takových chvílích mnohokrát improvizují.

Pro samotné studenty je ale cesta k úspěchu v těchto oborech mnohem náročnější. Mr. Matthew Schwerin, fyzik pracující v oboru managementu potravin a léků, vzpomíná, jak s tlumočnickem téměř každý den diskutovali nad terminologií, a pokud neexistovalo nic, co by tomu významu odpovídalo, přišli jednoduše se svým vlastním neologismem. Dnes už jsou ale možnosti zajímavější. Existuje tu totiž médium zvané internet, které nabízí prostor ke sdílení těchto odborných znaků. Těchto tzv. crowdsourcing projektů již bylo vytvořeno na síti několik. Jedná se především o shromažďování odborných terminologických znaků z ASL a BSL. Jedním z nich je např. Scottish Sensory Centre's British Sign Language Glossary Project, který vznikl na Edingburské Univerzitě ve Skotsku. Tým výzkumníků tu na „slovníku“ pracoval více než rok. V poslední fázi se o získaných heslech hlasovalo. Je však jen na samotných Neslyšících studentech, které znaky se skutečně ujmou a které třeba nikdo nikdy nepoužije. Tento způsob vytváření znaků není zcela ideální, protože nevznikají přirozeně v rámci Neslyšících komunit. Je to ale jeden ze způsobů, jak Neslyšící studenti mohou udržet se svými slyšícími spolužáky krok. Problém ovšem nekončí s ukončením studia. Ve chvíli, kdy se absolventi dostanou do zaměstnání, nových odborných termínů ještě přibude. Takto popisuje svoji zkušenost Dr. Cameron. Na University of Washington přistoupili k problému nejednotnosti terminologie ve znakovém jazyce demokratičtějším způsobem. Založili zde tzv. ASL-STEM fórum, které umožňuje americkému znakovému jazyku „růst“ v oblasti vědy, technologie, inženýrství a matematiky. Kdokoliv může přispět svým názorem, sdílet pojmy, kritiku, hlasovat atd. Cílem je dosáhnout nakonec tímto způsobem jistých standardizovaných termínů. A vypadá to, že tento způsob funguje. Na Gallaudetově Univerzitě, která s Washingtonskou na tomto

projektu spolupracuje, se začínají ujmát nové znaky přidáné studenty i z jiných míst, než je samotný Gallaudet. Zpřístupnit vědu jenom Neslyšícím není jedinou prioritou, důležitou skupinou jsou i samotní učitelé v této oblasti. Peter Main, ředitel vědy a vzdělávání na Fyzikálním Institutu k tomu říká: „Nejde jen o podporu, my chceme zvyšovat naše úsilí hlavně proto, abychom lidem ukázali, že i my to zvládneme!“ Odkaz na celý článek najdete [zde](#) a také

A [zde](#) je článek přeložený do ASL, mimo jiné si povšimněte technického zpracování videa – moc povedené.

Přečtete si

Pavel Vávra

V rámci magazínu TEP 24, který byl odvysíláný 19. ledna 2013 na programu ČT24, měla široká veřejnost možnost seznámit se s problematikou života Neslyšících v České republice. Pořadem provází i Petr Vysuček, který na vlastním životním příběhu přibližuje komunikaci Neslyšících a intaktní společnosti. V příspěvku zazní i základní pravidla pro usnadnění komunikace s Neslyšícími. Hlavní myšlenkou první části pořadu je: Berte nás vážně. Druhá část pořadu přibližuje samotný český znakový jazyk a jeho možnosti jako samostatného a svébytného jazyka.

TEP 24 přibližuje jak tlumočení, tak i možnosti online tlumočení.

Dostupné [zde](#).

V magazínu Meet your MEP v rámci EUD byl odvysílán rozhovor s českým europoslancem Milanem Carbochem. Magazín je vysílán v mezinárodním znakovém systému a je opatřen českými titulky.

Dostupné [zde](#).

Služba Era eScribe pro neslyšící je od prosince dostupná ve všech Era Finančních centrech

Ve všech 73 finančních centrech ERA se mají možnost pohodlně domluvit všechny osoby se sluchovým postižením díky zavedení služby ERA eScribe. Era eScribe je speciální simultánní přepis, díky němuž může neslyšící pohodlně sledovat odpovědi klientského pracovníka na monitoru počítače. Stačí, aby si zákazník o tento přepis požádal, a pracovník pobočky se telefonicky spojí s přepisovatelem, kterého zajišťuje společnost Tanskript on-line.

Služba Era eScribe pro neslyšící je od prosince dostupná ve všech Era Finančních centrech.

In: Služba Era eScribe pro neslyšící je od prosince dostupná ve všech Era Finančních centrech [online]. [cit. 2013-01-21]. Dostupné [zde](#).

Jirglová, L.: O zpívajících rukou, hudbě pro oči a skladbách neslyšících. Harmonie, 1/2013, strana 22–24.

Jubilejní vydání časopisu Harmonie – klasická hudba, jazz a world music (časopis slaví 20 let své existence, více na [webu](#) kde si lze zakoupit také elektronické vydání) přináší rozhovor s tlumočnicí Kateřinou Červinkovou Houškovou o tlumočení hudby.

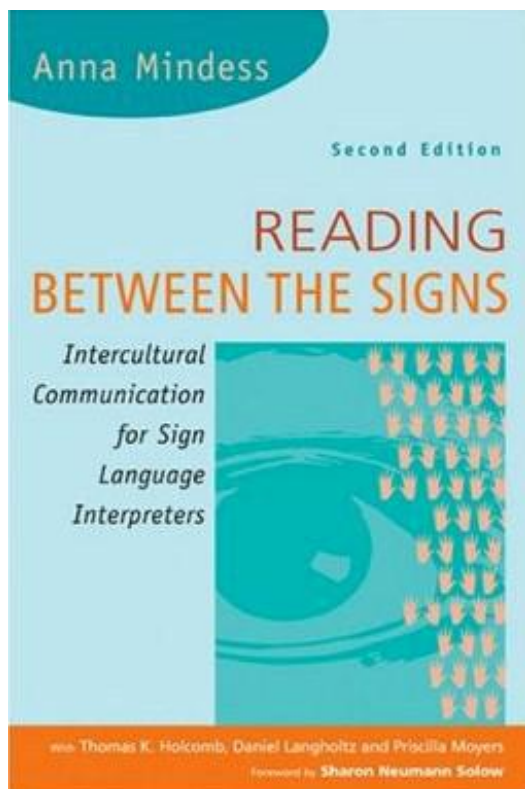
Publikace o tlumočení

Lucie Hozová

Milí čtenáři Bulletinu,

v této rubrice vám nově budeme přinášet recenze zejména zahraničních publikací věnujících se tlumočení. Recenze pro Vás připravily studentky předmětu Modul tlumočnický na oboru CNES, UK FF. Doufáme, že Vám budou inspirací! :-)

Reading between the signs
(*Intercultural Communication for Sign Language Interpreters*)
(Anna Mindess)

O autorovi...

Anna Mindess pochází z Kalifornie. Jako tlumočnice znakového jazyka pracuje více než 25 let. Píše také články o jídle a kultuře do novin a časopisů. V Evropě a Spojených státech pořádá různé workshopy o kulturních problémech.

Další tituly: Cultural Detective: Deaf Culture, DVD – See what i mean + A sign of respect

O knize...

Jde o druhou edici, která vyšla v roce 2006. Autorka podává informace o kultuře amerických neslyšících a zabývá se důsledky kulturních rozdílů v křížení světa neslyšících a světa slyšících.

Kniha je rozdělena do dvou částí.

První část je teoretická. Najdeme zde všeobecné informace o kultuře, konkrétně i o kultuře amerických neslyšících a také informace o studiích kultury.

Druhá část knihy pojednává o konkrétních situacích, v nichž se střetnou dvě kultury. Autorka poukazuje na problémy a nedorozumění, která vznikla důsledkem odlišných kultur, a následně radí tlumočnickům, jak by se měli v takových situacích zachovat.

Ukázka z 8. kapitoly knihy
(jde o 1. kapitolu 2. části knihy)

The Impact of Cultural Differences on Interpreting Situation

(Dopad kulturních rozdílů v tlumočených situacích)

Pokud se člověk ocitne na delší dobu v jiné kultuře, prochází třemi fázemi akulturace, tj. procesem kulturních a psychických změn, které jsou výsledkem setkání dvou kultur.

Tři fáze akulturace:

Zmatení (Confusion) – Nerozumíme tomu, co se děje kolem nás. Nechápeme chování ostatních lidí.

Opožděné porozumění (Delayed understanding) – Člověk se poučí ze svých chyb a začíná dělat věci správně. Pochopí, co se kolem něj děje.

Předpověď (Prediction) – Člověk už ví, jaké chování se od něj očekává.

Tlumočníci znakového jazyka čelí stejným problémům, když se setkají s komunitou Neslyšících. Prochází těmito třemi fázemi, ale nejdůležitější je dostat se co nejrychleji do třetí fáze.

Příklady setkání dvou kultur, kdy se ukáže jejich vzájemná odlišnost

1. Příklad – Schůzka u lékaře (The medical appointment)

Situace

Lékař: „Je mi to moc líto, ale mám pro Vás špatné zprávy. Výsledky testů ukázaly, že Vaše dítě je neslyšící.“

Neslyšící matka: „Huráá!!!“

Vysvětlení

Lékař určitě nepochopí, proč se žena raduje, protože bere hluchotu jako nemoc, zatímco matka je šťastná z toho důvodu, že její dítě bude členem stejné komunity, osvojí si stejnou kulturu a lépe se začlení do rodiny.

2. Příklad – prostředí vzdělávání (Educational settings)

Situace

Slyšící profesor: „Řekni mi, jakou střední školu jsi navštěvoval?“

Neslyšící student: „Chodil jsem na státní internátní školu pro neslyšící v Pleasantville.“

Slyšící profesor: „Ooohhh, chápu...“

Vysvětlení

Většina neslyšících, kteří navštěvovali zmíněnou státní internátní školu, má na ni hezké vzpomínky. Jde o místo, kde se poprvé setkali s ASL, komunitou Neslyšících, která drží při sobě, a osvojili si kulturu Neslyšících. Ale většina slyšících lidí si pod takovým názvem představí školu, která se velmi podobá nějakému psychiatrickému zařízení – depresivní místo, kde jsou děti izolovány od rodičů a společnosti.

3. Příklad – Pracovní pohovor (The job interview)

Situace

Slyšící zaměstnavatel: „Proč se ucházíte o tuto pracovní pozici?“

Neslyšící uchazeč: „Nejenže potřebuji peníze, ale také právě Vaše společnost nabízí pojištění stomatologické péče a já potřebuji nahradit nějaké zubní korunky.“

Slyšící zaměstnavatel: „Máte nějaké zkušenosti s programem XYZ?“

Neslyšící uchazeč: „Ne, vůbec žádné.“

Vysvětlení

Existují jistá nepsaná pravidla, která by se měla dodržovat při pracovních pohovorech. Zaměstnavatelé uchazečům pokládají většinou ty samé otázky a od uchazeče očekávají jisté reakce. Například:

a) Zaměstnavatel očekává, že se uchazeč představí v tom nejlepším světle. Zaměstnavatel po uchazeči nepožaduje zrovna pravdivou odpověď. Vidíme, že v prvním případě neslyšící uchazeč nezareagoval správně.

b) Zaměstnavatel očekává od uchazeče pozitivní odpovědi. V druhém případě měl neslyšící uchazeč odpovědět, že zkušenosti s daným programem nemá, ale pracuje s jiným programem, který je danému velmi podobný, a navíc se velmi rychle učí, takže by neměl nastat žádný problém.

Každý má kulturou dané jisté předpoklady. Vraťme se k příkladu s doktorem a neslyšící matkou, která měla radost z toho, že její dítě bude neslyšící. Je jasné, že doktor předpokládal jinou reakci a má jiné názory na to, co to vlastně znamená, když člověk neslyší. Jediný možný způsob, jak porozumět matčině reakci je ten, aby se doktor oprostil od svých myšlenek a otevřel se jiným možnostem.

Co se týče příkladů z pracovního pohovoru, tak zaměstnavatel vlastně hraje určitou hru s pravidly a očekává jisté reakce od uchazeče.

Zaměstnavatel se například hned na začátku pohovoru zeptá uchazeče na to, zda našel místo setkání dobře, a nepředpokládá, že si uchazeč začne stěžovat na dopravu a na to, že nemohl najít místo na parkování.

V každé kultuře má tato hra jiná pravidla. Zajímavým příkladem jsou ukázky pracovních pohovorů z Japonska a Číny. Muž se uchází o práci tesaře a má zaměstnavateli předvést své schopnosti. Když je vybídnut, aby ukázal něco ze své práce, řekne: „Jak bych se vůbec mohl opovážit ukázat své chudé schopnosti před takovým mistrem, jako jste Vy?“ Pokud je mu znovu řečeno, aby předvedl svou práci, odpoví: „Pokud na tom opravdu trváte, pokusím se vytvořit stůl. Ale prosím, nesmějte se mé práci.“

Ukázka z 9. kapitoly knihy

Multicultural Interpreting Challenges

Problematické situace

1. Příklad

Situace:

Skupina asijských zaměstnanců (8 slyšících a 1 neslyšící) má poradou. Jsou tam také 2 tlumočníci – žena Asiatka a muž Američan. Zprvu tlumočí muž, ale účastníci porady mluví velmi potichu a on jim špatně rozumí. Zeptá se tedy, zda by mohli mluvit hlasitěji, ale nic se nezmění. Druhá tlumočnice ho chce vystřídat, ale on chce tlumočit dál. Po nějaké době to už ale nemůže vydržet a naštvane řekne, že to vzdává. Zastoupí ho tedy druhá tlumočnice a zaměstnancům vysvětlí, že mluví velmi potichu a že jim tlumočník nerozuměl. Ve vhodné chvíli je pak požádá, zda by mohli mluvit hlasitěji.

Vysvětlení:

Problém je v tom, že se Asiaty vyznačují tím, že mluví velmi jemně a potichu. Považuje se za neslušné jejich způsob vyjadřování kritizovat.

2. Příklad

Situace:

Neslyšící latinskoamerická dívka má jít na schůzku k doktorovi a její rodiče ji doprovázejí. Jsou tam také dva tlumočníci – jeden Latinoameričan a druhý Američan. Americký tlumočník dorazí jako první. Necítí se příliš příjemně z přítomnosti dívčiny rodiny, a tak si ji odvede stranou a chce si s ní promluvit o jejích jazykových potřebách a o tom, jak by měl pro ni správně tlumočit. Rodiče se hrozně rozčílí a odcházejí pryč. Po cestě je potká druhý (latinskoamerický) tlumočník a oni mu vysvětlí, co se právě stalo. On celou situaci uklidní, omluví druhého tlumočníka a vysvětlí jim, že druhý (americký) tlumočník neumí španělsky a že neměl v úmyslu být bezohledný.

Vysvětlení:

Problém je v tom, že u Latinoameričanů je soudržnost rodiny velice hodnotná, zvláště v případech nějakých krizí. Tradiční latinskoamerické rodiny dělají důležitá rozhodnutí většinou ve skupině. Procesu rozhodování se účastní nejen celá rodina, ale i jiní, pro ně důležití lidé. Komunikace a sdílení všech informací je pro ně nesmírně důležité. Považovali tlumočnickovo chování za velmi hrubé. I když tlumočník neumí španělsky, stejně měl hovořit s jejich dcerou před nimi.

Pozitivní situace

Příklad

Situace:

Neslyšící neasijský zaměstnanec se zeptá svého asijského zaměstnavatele, zda by si mohl půjčit firemní auto. Nadřízený odpoví: „Sníh není ze silnic ještě úplně odhrnutý. Myslím, že zítra odpoledne by mělo zase sněžit.“ Tlumočník přetlumočí odpověď nadřízeného a dodá: „Půjčit si auto? Radši ne.“

Vysvětlení:

Tlumočník je seznámen s tím, že u Asijských je běžné mluvit nepřímě. Je schopen rozpoznat smysl výpovědi nadřízeného. Protože neslyšící

zaměstnanec by nemusel být seznámen s tímto trendem, rozhodl se ujistit, že odpověď nadřazeného řádně pochopí.

E-shop Akce měsíce na únor!

Edita Velebil Nedvědová

Zima stále ještě není u konce, proto je asi ten nejpříznivější čas zalézt si s teplým čajem a nějakou zajímavou knihou pod deku. Jaká kniha to bude, záleží na záměru každého z Vás – někdo čte jen pro pobavení, jiný se chce při čtení i něco přiučit. Pokud patříte k té druhé skupině, mohla by Vás zaujmout nabídka materiálů v [e-shopu](#) Komory, to jste-li navíc tlumočnick pro neslyšící nebo osoba, zajímající se o kulturu neslyšících, znakový jazyk či tlumočení pro neslyšící. Navíc nemusíte vybírat jen mezi publikacemi, pod deku se dá zalézt i při brouzdání na počítači či sledování naučných videí.

Každý měsíc pro Vás chystáme novou nabídku materiálů v Akci měsíce za zvýhodněné ceny, ani v únoru tomu nebude jinak. Ještě než vám prozradíme, jaké publikace a DVD jsou to tentokrát, připomeneme, že většinou materiály připravujeme tak, aby byly aktuální vzhledem k seminářům či kurzům v daném měsíci, což je také jedna z možností, jak těchto akcí využívat. Na čem tedy můžete v únoru ušetřit své peníze?

Jako první akci jsme pro Vás přichystali publikaci od autorky Lenky Okrouhlíkové. Publikace má název Lexikografie a dostupné slovníky znakované češtiny a získáte ji v našem e-shopu již za cenu 256 Kč, jste-li členem/členkou Komory, nebo za 320 Kč, pokud naším členem zatím nejste.

Publikace s názvem Tlumočení pro neslyšící a související legislativa je dalším materiálem

v únorové akci. Za ceny 200 Kč (člen) nebo 250 Kč (nečlen) si tuto publikaci od autorky Veroniky Toráčové můžete objednat v e-shopu Komory po celý tento měsíc.

Třetí akce se vztahuje k DVD od autorek Lucie Šůchové a Radky Novákové – Slovosled a střídání rolí v českém znakovém jazyce – praktická cvičení. Členové Komory mohou DVD zakoupit během února za 188 Kč, nečlenové za 235 Kč.

I nadále je pro Vás v e-shopu Komory nachystáno plno pohodlného komořího oblečení z naší kolekce, proto neváhejte a objednávejte příjemná trička, košile, čepice a šály, kšiltovky, tepláky a další.

Těšíme se na Vaše objednávky! Akce platí od 1. do 28. února 2013.

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.,
pro Vás každý měsíc připravuje ve svém e-shopu
seriál **zvýhodněných materiálů** s názvem

AKCE MĚSÍCE

Únor 2013

CENA PRO ČLENY
256 Kč
CENA PRO NEČLENY
320 Kč

Lexikografie a dostupné slovníky znakované češtiny (publikace)
AUTORKA Lenka Okrouhlíková

- ▶ Materiály objednávejte na www.cktzj.com v sekci e-shop pod názvem Akce měsíce!
- ▶ AKCE platí od 1. do 28. února 2013

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
Ocelářská 135d/35, 190 00 Praha 9 | eshop@cktzj.com | www.cktzj.com

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.,
pro Vás každý měsíc připravuje ve svém e-shopu
seriál **zvýhodněných materiálů** s názvem

Únor 2013

AKCE MĚSÍCE

CENA PRO ČLENY
200 Kč
CENA PRO NEČLENY
250 Kč

**Tlumočení pro neslyšící
a související legislativa
(publikace)**

AUTORKA Veronika Toráčová

► Materiály objednávejte na www.cktzj.com
v sekci e-shop pod názvem Akce měsíce!
► AKCE platí od 1. do 28. února 2013

 Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
003 934 114/15, 110 00 Praha 1 | info@cktzj.com | www.cktzj.com

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.,
pro Vás každý měsíc připravuje ve svém e-shopu
seriál **zvýhodněných materiálů** s názvem

Únor 2013

AKCE MĚSÍCE

CENA PRO ČLENY
188 Kč
CENA PRO NEČLENY
235 Kč

**Slovosled a střídání rolí
v českém znakovém jazyce –
praktická cvičení (DVD)**

AUTORKY Lucie Šáňková, Radka Nováková

► Materiály objednávejte na www.cktzj.com
v sekci e-shop pod názvem Akce měsíce!
► AKCE platí od 1. do 28. února 2013

 Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
003 934 114/15, 110 00 Praha 1 | info@cktzj.com | www.cktzj.com

Komora a její lidé

Marie Komorná

Komora blahopřeje

V únoru narozeniny oslaví:

1. února Helena Andrejsková
2. února Marta Zatloukalová
8. února Lenka Makovská (26 let)
9. února Lucie Štefková
13. února David Jorda (35 let)
15. února Farah Curry
16. února Nadia Dingová
16. února Jindřich Mareš (28 let)
20. února Jiří Janeček (38 let)

Svátek v únoru budou mít:

7. února Veronika Chladová, Veronika Mikulová, Veronika Slánská, Veronika Tichá
8. února Milada Konvalinová
21. února Lenka Drozdová, Lenka Fidrichová, Lenka Makovská
22. února Petr Pánek, Petr Vysuček
24. února Matěj Krajčík

Všem oslavenkyním a oslavencům blahopřejeme a přejeme jim vše nejlepší.

Uvítací rubrika

V lednu se naše řady opět rozrostly, a to dokonce o rekordních šest členek, konkrétně o Kláru Herčíkovou, Naděždu Kušmirekovou, Kateřinu Liškovou, Kristýnu Sikovou, Terezu Hoškovou a Pavlínu Pohráskou.

Bulletin Komory – Elektronický měsíčník pro členy České komory tlumočnicků znakového jazyka • Vychází 11x ročně elektronicky • Bulletin Komory je zdarma • Adresa redakce: bulletin@cktzj.com • Redakci tvoří: členové Rady Komory (rada@cktzj.com) a stálí dopisovatelé, členové Komory: – Radka Faltínová • Marie Basovníková • Jindřich Mareš • Marie Komorná • Lenka Makovská • Dana Tučková • Edita Velebil Nedvědová • Helena Andrejsková • Barbora Pejšmanová • Josefína Kalousová • Markéta Spilková • Editor: Helena Andrejsková • Jazykové korektury Marie Komorná • Grafika a sazba Jana Kotřlová • Vydavatel: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s. • Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1 • Vydání: číslo 2., ročník 2013, vyšlo 5. 2. 2013.